

Telegraful Român

Nr. 973

On. Procuratura de stat

(Of.)

Sibiu

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei. — Trei luni 25 Lei. — Pentru străinătate un an 180 Lei.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir peti 2 lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Vizitațiunea canonică

în județul Treiscaune a Inalt Prea Sfinției Sale Părintelui arhiepiscop și mitropolit Nicolae, și sfințirea bisericii din Sfântul Gheorghe

În programul de muncă ce și-a stabilit I. P. S. Sa, este și vizitațiunea canonică a întregii arhidieceze. Voeste să se convingă prin propria-i intuițiune despre starea culturală, morală și economică a poporului ortodox român până și în cătunele cele mai mici și ascunse în încreșturile munților. Voeste să se convingă la fața locului despre activitatea preoților în și afară de biserică; voeste să aducă mângăiere sufletelor întristate, curaj celor ce se îndoiesc, întărire celor slabi, și tuturor bucurie și adâncă mulțumire sufletească, că-și văd pe arhipăstorul lor.

Vizitațiunea canonică a început-o cu județul Treiscaune. Joi în 21 April v. a plecat dela reședința din Sibiu însoțit de asesorii consistoriali Lazar Triteanu, Dr. G. Proca; Dr. V. Stan, directorul școlii normale din Sibiu și diaconul Dumitru Antal, și corul seminarial.

Vineri dimineața la ora 6 au sosit în gara mare din Brașov, unde mai înainte își exprimase dorința să nu-i se facă nici o primire oficială.

La 8 ore dimineața trenul cu înaltul oaspe pornește spre Sfântul Gheorghe.

Prima stație *Herman*. Deși aceasta comună se ține de județul Brașov, totuși păr. Greceanu în fruntea comitetului parohial, încunjurat de popor, precum și de copiii de școală în frunte cu învățătorul, bineventează pe I. P. S. Sa. Trenul pleacă cu grăbire, așa că I. P. S. Sa abia a putut să dea binecuvântare celor ce-l întâmpinără.

Sosim la *Preșmer*. Gara frumos pavoazăată cu covoare, verdeață, flori, poartă de triumf și mulțime de drapele tricolore face o escelentă impresie. La intrarea trenului în gară, orchestra compatrioților sași din Preșmer întonează imnul regal.

Poporul adunat în număr mare, români și sași, aclamează cu putere; copiii de școală în rânduri strânse cu învățătorii în frunte strigă Să trăiască! I. P. S. Sa coboară din vagon, ear păr. Ludu îmbrăcat în odăjdii cu crucea în mână, asistat de părintele Cojocariu din Teliu, bineventează în cuvinte alese pe I. P. S. Sa. Cu voce blândă și dulce I. P. S. Sa mulțumește pentru primirea frumoasă ce i s'a făcut, dă câteva povețe părintești poporului adunat în număr mare și le împărtășește binecuvântarea arhierescă. Preotul ev.-luteran bineventează pe I. P. S. Sa în numele bisericii și al poporului săsesc din localitate. Tot în limba germană îi răspunde I. P. S. Sa spunând între altele, că vine în numele evangheliei lui Hristos, în numele iubirei creștine, cimentul și legătura dintre națiuni. Trenul se pune în mișcare în dulcile acorduri ale lui «Deșteaptă-te române» executat de orchestră și în aclamațiunile nesfârșite ale mulțimii.

Cu sosirea în gara *Cchichiș* intrăm pe teritoriul județului Treiscaune. Și aici gara frumos împodobită cu brazi și covoară, cu flori și drapele, și aici aclamări nesfârșite din partea poporului adunat din comunele Chichiș, Doboli și Bacitelec etc.

E întâmpinat de prefectul județului Treiscaune, Popescu, și comandantul de jandarmi

Costin, preoțime și mult popor. Dl prefect Popescu urează înaltului oaspe bun sosit pe teritoriul acestui județ; Părintele Ioan Toma în numele credincioșilor din Chichiș și filii. I. P. S. Sa mulțumește ambilor oratori pentru buna primire și căldura cu care e întâmpinat.

La *Ozun* gara, foarte frumos împodobită cu flori, brazi și drapele, e ticsită de lume, copii de școală și dame purtând buchete de flori. Părintele N. Rădoi salută în cuvinte adânc simțite pe I. P. S. Sa care mulțumește pentru dragostea și căldura cu care e întâmpinat de acest iubit popor, care atât de mult și greu a avut a suferi în vremurile trecute.

Trenul își ia de nou sborul și peste puțin se oprește în *Sfântul Gheorghe*. Mulțimea adunată pe peron erumpe în aclamațiuni frenetice. Gara admirabil împodobită, ca în zile de mare prasnice. Dintre autorități erau prezenți: Corpul ofițerilor din garnizoana Sf. Gheorghe în frunte cu colonelul dl Mihai *Todicescu* în mare ținută; preoțimea tractului Treiscaune și Oituz în frunte cu adm. protopopesc George *Negoescu*; prefectul poliției; reprezentanții tuturor confesiunilor și al institutelor culturale din localitate. I. P. S. Sa coboară din vagon, și în numele armatei îi bineventează dl colonel *Todicescu*. Adm. protopopesc *Negoescu* li urează bun sosit pe teritoriul acestui mult umilit pe vremuri tract protopopesc și în numele preoțimii tractuale îi mulțumește pentru bunăvoința și interesul ce-l poartă acestui colț de țară. Părintele *Negoescu* a rostit următoarele cuvinte:

Inalt Prea Sf. Voastră! Un pătrar de secol a trecut, de când capul bisericii noastre drept măritoare n'a mai venit în mijlocul nostru, a preoțimii și a poporului nostru din Treiscaune, care a avut mai mult de suferit din partea dușmanilor noștri seculari: Dovadă numărul celor ce și-au pierdut limba, dar legea nu, — și asta mulțumită măreției legii noastre, mulțumită preoțimii noastre, care mai bine a suferit bașjocuri, temnițe și internări, decât să-și părăsească pe cei ce li-au fost încredințați păstoririi lor. Azi biserica noastră are chemarea de a ridica poporul din acest județ și din aceste tracte, la rolul de conducători pe aceste plaiuri frumoase; — că așa va fi, este chezașie înalta persoană a Inalt P. S. Voastre, un demn urmaș al marelui Andrei. În numele preoțimii, a poporului nostru din tractele: Oituz și Sfântul Gheorghe, mă simt fericit, că vă pot saluta cu un bine ați venit în mijlocul nostru, rugând pe bunul Dumnezeu, ca să vă țină la mulți și fericiți ani spre binele și fericirea scumpei noastre biserici, a poporului nostru și a scumpei noastre patrii. Rog binecuvântarea Voastră arhierescă.

I. P. S. Sa adresându-se corpului ofițeresc mulțumește pentru frumoasa primire. Arată rolul covârșitor ce l-a avut brava armată română în împlinirea idealului național visat de înaintașii noștri, dar abia acum împlinit și închee aducând omagiile de venerațiune, respect și închinăciune marelui căpitan, M. Sale Regelui și augustei Sale familii.

Răspunsul e primit cu nesfârșite aclamări la adresa M. Sale și a I. P. S. Sale.

Preoțimii tractuale I. P. S. Sa îi răspunde zicând: «O adâncă emoție îmi stăpânește sufletul, când viu pe acest pământ, în care a avut atât de suferit iubitul nostru popor». Arată greutatea trecutului, relevă ivirea zorilor unui viitor fericit, și invită clerul la muncă și perseverență întru susținerea credinței și datinilor noastre strămoșești.

Vorbirea I. P. S. Sale, ca peste tot, a făcut și aici puternică impresiune.

După ce se întreprind câteva momente cu onorațiilor prezenți, după ce se fac prezentările de rigoare, I. P. S. Sa, însoțit de șeful armatei din Sf. Gheorghe și de șeful bisericii din tract, se îndreaptă spre ieșire și ia loc într-o trăsură frumos împodobită cu flori și verdeață alături de prefectul județului, precedați fiind de un banderiu de călăreți cu drapele și în costume naționale. Urmează un lung șir de trăsură, cu reprezentanții autorităților bisericești, administrative, judecătorești și alt public.

Pe tot parcursul drumului, dela gară până la palatul județean, erau postați din distanță în distanță soldați și sergenți de stradă.

La gară s'au luat mai multe instantanee fotografice.

Ajunși în oraș, sub o frumoasă și impunătoare poartă de triumf așteaptă cortegiul dl primar al orașului, asistat de întreg consiliul comunal. Dl primar bineventează pe I. P. S. Sa pentru bună venire și îi dorește deplină sănătate și putere pentru ca să poată desăvârși sfințirea noului sion românesc. I. P. S. Sa mulțumește pentru dragostea cu care e primit în acest oraș și spune că biserica ortodoxă română e un izvor de trezire a tuturor energiilor; biserica noastră, întru îndeplinirea misiunii sale, este străbătută de dragoste pentru toți cetățenii iubitei noastre patrii. Asigură pe toți că biserica aceasta va lucra cu toate mijloacele la ridicarea sufletescă a poporului credincios.

Cortegiul se pune de nou în mișcare și trece printre elevii și elevele școlilor normale și primare din această localitate îndreptându-se spre prefectură.

La prefectură I. P. S. Sa e așteptat de dl subprefect *Dr. Gr. Păltineanu* asistat de toți funcționarii administrativi, și-l salută de bună sosire, zicând următoarele:

Inalt Prea Sfințite domnule arhiepiscop și mitropolit, — Rara ocaziune ce ni se dă astăzi văzând pe I. P. S. Voastră în capitala acestui județ, ne umple inimile de nespusă bucurie, fericire, încredere, înălțare și speranțe nouă. Sufărințele timpurilor grele, pe cari le-a întâmpinat și îndurat în trecut neamul românesc în acest județ, i au păstrat și oțelit un astel de suflet, care i-a rămas pe vecii vecilor curat și neprihănit. Aici în acest județ se pot constata minunile: puterea și tăria credinței. Coborârea I. P. S. Voastre în mijlocul nostru este pentru acest suflet curat și neprihănit lumina dătătoare de viață și raza unui viitor mai fericit. Sântem pe deplin pătrunși de adevărul că: Prin religie se face cultura, și numai respectarea legilor dumnezeiești conduce pe om la libertate. În numele tuturor autorităților, instituțiilor, așezămintelor și poporului acestui județ, Vă zicem: «Bine ați venit!» Bunul Dumnezeu să Vă dea sănătate deplină și putere îndoită în munca dreaptă și neobosită ce ați început, și Vă rugăm cu toată dragostea creștinească să binevoiți a ne împărtăși binecuvântarea arhierescă. —

I. P. S. Sa și aici află cu prisosință cuvinte de mulțumire și îndemn la muncă pentru binele și prosperarea iubitei noastre patrii întregite.

Conducând apoi în apartamentele Sale, în palatul administrativ, I. P. S. Sa primește cu bunăvoință și dragoste câteva audiențe private; în timp ce în sala cea mare de ședințe a județului se făceau pregătiri pentru recepțiunea delegațiilor oficiale.

Recepțiunile

1. Colonelul, dl *Todicescu*, asistat de toți ofițerii superiori din garnizoana Sf. Gheorghe, exprimă respectul și devotamentul armatei pentru capul bisericii ortodoxe și mitropolitul românilor din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș. I. P. S. Sa mulțumește armatei și bravului căpitan M. Sale Regelui pentru tot ce a făcut întru îndeplinirea visului nostru secular și întregirea neamului.

2. Preoțimea tractului Treiscaune în frunte cu adm. protopopesc, pâr. *G. Negoescu*. Acesta exprimă în numele preoțimii și a întreg popoului credincios din tract, adânc simțita mulțumită pentru dragostea, bunăvoința și interesul ce-l poartă acestui colțisor de țară, atât de umilit în trecut, și pentru marea bucurie și mângâiere sufletească ce o simt cu toții venind în mijlocul lor.

I. P. S. Sa mulțumește vorbitorului și preoțimii pentru buna primire și între altele spune: Tăria bisericii pe lângă altele rezidă în legătura trainică dintre păstori și păstoriți. Vreau să vă cercetez pe toți acasă. Vă promit tot sprijinul, unde voi vedea o inițiativă, o străduință și trageră de inimă.

3. În numele bisericii gr.-cat. vorbește pâr. *Boteu* din Arcuz. I. P. S. Sa îi răspunde în cuvinte binevoitoare.

4. Preotul rom. cat. salută pe I. P. S. Sa în limba maghiară. Ii răspunde I. P. S. Sa în românește.

5. În numele bisericii reformate vorbește ungurește preotul din localitate. I. P. S. Sa îi răspunde spunând între altele că între biserică reformată și cea gr. or. a existat încă pe timpul lui Rákoczy strânse legături, din care biserică noastră a profitat numai.

6. În numele bisericii unitare vorbește preotul acestei biserici. I. P. S. Sa răspunde printr-o frumoasă alegorie: Sântem la poalele unui munte, respirați și îndepărtați unul de altul. Cu cât ne suim mai sus, ne apropiem tot mai mult unii de alții, ear ajunși la culme sântem așa de aproape, că ne putem da mâna. Astfel ne apropiem de idealul bisericii, care ne este comun.

7. Președintele comunității evreiești vorbește în numele acestei biserici.

8. În numele justiției salută pe I. P. S. Sa președintele judecătoriei, dl *Grünfeld*, în românește. I. P. S. Sa răspunde spunând că justiția

ca și biserică are o mare misiune de îndeplinit împărțind dreptatea, fără a căuta în față legea sau naționalitatea cuiva: «*Justitia regnorum fundamentum*».

9. Subprefectul *Dr. Păltineanu* aduce omagiile sale în numele corpului funcționarilor administrativi. — S'au mai prezentat:

10. Prefectul poliției, dl *Lasca*, asistat de subalterni;

11. Revizorul școlar, dl *Toma Mahara*, în numele învățătorilor;

12. Directorul fabricii de tutun;

13. Directorul liceului reformat.

Cu aceasta recepțiunile s'au terminat, ear I. P. S. Sa s'a retras pentru a lua parte la masa oferită de prefectura județeană.

Sfințirea orfelinatului

La invitarea comitetului local al Soc. V. O. de război, în fruntea căruia stă domnul colonel M. Todicescu I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae*, Vineri la ora 4 d. a. a sfințit orfelinatul orfanilor de război.

După serviciul divin, la care a fost asistat de asesorii consistoriali *Lazar Triteanu* și *Dr. G. Proca*, și diaconul *D. Antal*, înalt P. S. Sa a rostit în fața comitetului local, a unui numeros public și a micilor orfani, un remarcabil discurs, în care a arătat că prin cei mai buni ai noștri ce au căzut pe câmpul de luptă, Dumnezeu ne-a ajutat să ajungem la întregirea neamului. Războiul însă își are și părțile lui rele și dureroase, între care una dintre cele mai mari este numărul mare al orfanilor.

Datorința cea mai mare a societății este să îngrijească de aceștia și să substituie pe părinți.

Laudă zelul comitetului local, care n'a cruțat nici o jertfă sau osteneală, numai să poată ridica și susține acest Orfelinat, și în cuvinte frumoase amintește că întregirea neamului avem să o mulțumim în prima linie viteazului căpitan, M. Sale Regelui nostru *Ferdinand I.* Și încheie cu cuvintele: *Trăiască M. Sa Regele Ferdinand I.*, *Trăiască augusta sa soție M. Sa Regina* și întreaga dinastie. —

Muzica militară a intonat imnul *Trăiască Regele*.

După aceea președintele comitetului, dl colonel M. Todicescu într'un avântat discurs a făcut istoricul acestui Orfelinat, arătând că în el se adăpostesc orfanii tuturor naționalităților din acest județ (din 50 orfani majoritatea sânt maghiari), și încheie mulțumind I. P. S. Sale pentru bunăvoința avută de a sfinți Orfelinatul.

A urmat după aceea o mică producție constătoare din cântări și declamații rostite de orfani.

Sfințirea bisericii

Vineri la ora 6 s'a început vecernia cea mare împreună cu privegherea.

Sâmbătă dimineața la ora 8 I. P. S. Sa a îndeplinit actul sfințirii bisericii cu toată solemnitatea prescrisă de ritualul bisericii noastre, asistat de membrii suitei sale și 20. preoți din județul Treiscaune, în prezența unui număr însemnat de credincioși din Sf. Gheorghe și împrejurime și a tuturor autorităților civile și militare din localitate; mai mulți onorațorii din București, între care am remarcat pe fiul acestui județ, dl *Al. Iteanu*, deputat la Cameră.

După ocolirile prescise și îndeplinirea actului sfințirii bisericii I. P. S. Sa a oficiat sfânta liturgie.

La actul sfințirii bisericii a cântat corul seminarial, iar la liturgie corul mixt al școlii normale «*Andrei Șaguna*» condus de profesorul *T. Popovici*.

La finea serviciului divin I. P. S. Sa a rostit poporului care a putut intra în biserică, o înălțătoare cuvântare.

Din cauza ploii vorbirea nu s'a ținut în curtea bisericii după cum era stabilit programul, unde cu toată ploaia era un număr însemnat de popor și întreaga trupă a garnizoanei Sf. Gheorghe.

Predica I. P. S. Sale, în care ni-a arătat scopul vieții noastre privită prin prisma creștinismului, a făcut o adâncă impresie asupra celor prezenți fiind ascultată cu vădit interes.

A urmat apoi stropirea credincioșilor și împărțirea anaforei, terminându-se serviciul la ora 12.

Banchetul

La ora 1 $\frac{1}{2}$ a avut loc un banchet în sala cea mare a prefecturii județene, la care au luat parte 150 persoane.

Primul toast l-a rostit I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae*, mulțumind mai întâi tuturor acelor cari au dat prețiosul lor concurs la renovarea bisericii ce s'a sfințit astăzi.

Într'un elan de însuflețire spune că gândurile tuturor trebuie să se îndrepteze către acela care e simbolul dreptății de stăpânire asupra acestui pământ și care este suveranul nostru iubit, M. Sa Regele, care a adus atâtea jertfe pentru realizarea idealului nostru național.

I. P. S. Sa ridică paharul în sănătatea M. Sale Regelui *Ferdinand I.*, și a augustei dinastii române. —

Într'un avântat toast deputatul *Iteanu* scoate în relief înaltele calități ale I. P. S. Sale și ridică paharul în sănătatea dânsului.

Asesorul *L. Triteanu* toastează pentru armată; răspunde dl colonel M. Todicescu; directorul Liceului «*Andrei Șaguna*» din Brașov *Dr. I. Blaga* vorbește pentru confesiuni, răspunzând preotul gr.-cat. *Botei* și *Dr. Grünfeld*. Dl *Dr. G. Proca* vorbește pentru administrație; răspunde prefectul *Popescu*.

Directorul școlii normale *Dr. V. Stan* vorbește pentru Asociațiune. Preotul *Toma* pen-

FOIȘOARA

Insemnătatea istorică a Evreilor

(Urmare)

Această cunoștință răsbate încet, târziu și succesiv și are să lupte cu multe erori și prejudeții, inerente firii omenești și gradului de dezvoltare al conștiinții.

Întâi crezură, că Iehova e zeu ca și alți zei și se deosebește de ei numai prin aceea că e superior tuturor, că stăpânirea lui pleacă din Ierusalim și nu trece dincolo de hotarele Palestinei. După o anume vreme, această credință e abandonată și înlocuită cu alta, că Dumnezeu lor e singurul Dumnezeu și zeii sânt născociri neputincioase. Și când făcură această descoperire, învățară că Dumnezeu nu e vrășmașul celor de altă credință și nici răsbunătorul dușmanilor evreilor, ci mila lui nesecată se revarsă peste toți locuitorii pământului.

Într'o vreme crezură că legătura dintre Dumnezeu și poporul său e asemenea raportului dintre un rege și supușii săi, cari sânt obligați să-i respecteze poruncile împărțite prin slujbașii săi superiori. Pe urmă înțeleseră că Dumnezeu e tovarășul divin, care se însoțește

cu cei ce îi sânt devotați și credincioși, și a căror viață e consacrată iubirii.

Odată credeau că Dumnezeu poate fi satisfăcut cu jertfe, ear mai târziu descoperiră că jertfa cea mare va veni dela însuși Dumnezeu, care va mântui pe Israeliteni de prihană și va lua durerile și năcazurile poporului.

Dumnezeu va institui pe pământ o împărăție a sa, când omul va fi vindecat de ranele păcatelor, și între El și locuitorul pământului nu va mai sta nici o piedecă. Starea de fericire a fost descrisă în culori fermecătoare. Educația va fi generală și legea se va răzîma în religie, furia războaielor va înceta, ear din săbiile ucigătoare își vor face oamenii feare de plug.

Orbii vor vedea și se vor desfăta de frumusețele pământului. Urechile surzilor vor auzi și schiopii ca cerbii vor sări. Prefacerea aceasta se va simți și în lumea animalelor selbatice; lupul cu mielul vor locui împreună și leopardul cuedul vor petrece. Copilul mic își va întinde mâna în cuibul viperii și cu puii ei se va juca. Întreg pământul se va umplea de cunoștința lui Dumnezeu, cum acopere apa mării fața pământului.

Această stare fericită se va sălășui pe pământ din voia lui Dumnezeu, și Mesia mântuitorul lumii, cel trimis de Dumnezeu, o va în-

roduce. Socotiau, că întreaga națiune va săvârși opera acestui mântuitor, mai târziu crezură că Mesia va fi un rege, un proroc ori Omul durerii. Aceste prooci se par fără legătură, dar exprimă adevărul, că Dumnezeu va exopera mântuirea lumii.

Și acum să ne dăm seamă asupra întrebării: în ce chip se prefacă legătura cu Dumnezeu în isvor de viață fericită și neîntreruptă?

Voința lui Dumnezeu e să împărțasească pe om de viață divină. Ca și sculptorul care ia blocul de marmoră și scoate pe încetul conturile chipului omnesc, căutând cu măiestrie și gingășie să dea pietrii forma și expresia modelului închis în imaginația sa artistică, tot astfel Dumnezeu a căutat să sădească în viața omnească râvna perfecțiunii morale. Dar un model ideal de viață nu s'a putut întrupa decât în unul născut Fiul său: *Isus Hristos*.

E cea mai luminoasă personalitate în istoria universală, care stă ca o columnă de lumină în mijlocul vremii.

Nu aparține unei rase, ci omenimii întregi, nu epocii sale, ci tuturor vremurilor.

Trecură mai bine de două veacuri fără să se ivească vr'un profet între Evreii, cari își pierdură independența și făceau parte din imperiul roman. «*Templul lui Ianus — scrie Didon,*

tru revizori și învățători. Răspund domnii rev. T. Măhăra și șeful cab. ministerului instrucțiunii publice I. Popescu.

A mai toastat p. Rafiroiu, asigurând pe I. P. S. Sa de iubirea preoțimii și a poporului. I. P. S. Sa a ridicat masa la ora 4^{1/2}.

Nu putem termina acest raport, despre cursul festivităților, fără a aminti numele persoanelor cari au contribuit la renovarea radicală a bisericii noastre din Sf. Gheorghe, situată pe unul din cele mai frumoase locuri ale acestui frumos orașel de provincie. Amintim pe dl colonel M. Todicescu, care împreună cu camarazii săi ofițeri din localitate au dat prețiosul lor concurs. Fostul subprefect dl Virgil Ionescu Darzeu, actualul prefect E. Popescu și subprefect Dr. G. Păltineanu, deputatul D. Pascu, și cu deosebire fiul acestui județ, deputatul Al. Iteanu. Clopotele de o rezonanță plăcută au fost procurate de dnii I. Coveș și V. Mosora. —

Seara corul mixt al școlii normale «Andrei Șaguna» din Sibiu, condus de profesorul T. Popovici, a dat un reușit concert, după care s'a jucat piesa teatrală «Cinel-cinel». Rezultatul a fost deplin succes. A luat parte numărul public, în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul.

Constatări și mărturisiri

Am amintit în rapoartele publicate despre sinoadele eparhiale din acest an, că la câteva ședințe sinodale a luat parte și ministrul cultelor, dl *Const. Banu*. Rugat din partea unui ziar din București să-i comunice impresiile și constatările, făcute cu acest prilej asupra chestiunii bisericești, dl ministru a spus următoarele:

Mă întorc plin de admirație pentru felul cum funcționează aceste venerabile instituții; pentru demnitatea cu care au urmat desbaterile; pentru interesul ce pun deputații sinodali, cari sânt recrutați din tot ce are mai de seamă inteligența de dincolo în toate chestiunile legate de viața religioasă și culturală a poporului; pentru înaltul spirit național și democratic ce inspiră pe acești vrednici reprezentanți ai bisericii ortodoxe de peste munți. Noi, cei din vechiul ragat, cari am trăit în alte împrejurări și cu altă organizare a bisericii, nu ne dăm în destul seamă de rolul covârșitor pe care biserica l-a îndeplinit în Ardeal. Viața națională, urmărită și înăbușită sub opresiunea maghiară, se refugiază în sânul bisericii. Aceasta a fost cetatea sfântă a apărării sufletului național. De aici au pornit marile impulsuri, aici s'au făcut instrumente de rezistență, de aici au radia speranțele într-un viitor mai bun. Așa se explică pentru ce întreaga opinie publică din Ardeal are ochii ațintiți asupra bisericii, pentru ce desbaterile sinoadelor interesează de aproape pe toată lumea, care le urmărește nu numai cu interesul firesc unor credincioși, dar și cu atențiunea unor patrioți cari văd în biserică razimul de căpetenie al vieții naționale.

stătea deschis și era liniște și pace solemnă în întreg imperiul uriaș, ca și cum întreaga omenime de atunci ar fi înțeles că viața omului pe pământ a ajuns la o nouă răspântie cu ivirea Prorocului din Palestina. El a avut o viață scurtă și fără valvă». În Sinagoga din Nazaret, fiind invitat să predice, a deschis cartea lui Isaia și a citit acest pasagiu:

«Duhul Domnului s'a pogorât preste mine și m'a întărit să vestesc bucurie celor năpăstuiți, să vindec pe cei cu inimi zdrobite, să anunț libertatea celor încătușați, să luminez pe cei din întunec, ear anul de bucurie al Domnului să-l declar început și fără încheiere», și închizând cartea a vestit că cele anunțate de Isaia se vor împlini acum și pentru aceasta va trăi el. Împărăția lui Dumnezeu este scopul învățării lui Isus, viața sa va fi calea către realizarea ei.

Predica din Nazaret e una din cele 5 vorbiri mai mari, în care culminează învățătura Mântuitorului. În predica de pe Munte explică natura și temeliile împărăției cerești: Pe țărnișii mării, la diferite ocazii, a spus parabolele sale neperitoare despre natura și dezvoltarea împărăției. A patra vorbire despre pâinea vieții descoperă cum e secretul împărăției și însușirile Duhului creștinesc, ear a cincia vorbire despre desăvârșita împlinire a împărăției sale cerești. (Va urma)

Lumina Satelor

Așa se numește gazeta cea nouă, care de 3 luni de zile apare la Sibiu și se trimite, prin satele și orașele noastre, pentru cei doritori de învățătură și hrana sufletească trebuincioasă fiecărui creștin adevărat.

Necesitatea scoaterii unei gazete scrise în duh creștinesc o am reclamat încă în 1919 cu ocaziunea congresului nostru preoțesc și pare că văd însuflețirea și aud ecoul celor cari doreau împlinirea acelei idei bune și practice.

Împrejurările au adus cu sine, ca această idee să nu poată fi împlinită decât abia după 3 ani și între împrejurări cu totul schimbate.

«Lumina Satelor», așa cum e redactată, corespunde pe deplin scopului creșterii religioase și este o bună armă în mâinile preoțimii față de ingerințele diferitelor curente ostile credinței și bisericii noastre.

Înțelegând folosul ce-l poate aduce o bună gazetă pentru popor, am recomandat-o făcând 16 abonamente în parohie și alte abonamente în alte localități.

Luptând cu greutate la începutul ca ori care gazetă așteaptă bunavoință și sprijin material din partea tuturor pentru care e scrisă.

Lumina Satelor, cum e scrisă, este o adevărată lumină pentru poporul nostru în aceste vremuri de tulburări sufletești și de certe dintre unele partide politice. Sânt și alte gazete scrise pentru popor, — dar regretăm a nu le mai putea sprijini și recomanda, din pricina zavistiei și ponegririi care se propagă între frații de același neam și cari servesc interesele de persoane și de partid.

Poporul nostru are neapărată trebuință de creștere religioasă, de îndreptare pe căile drepte, de luminarea minții și cultivarea inimii, ceea ce se poate face numai prin citirea unei cărți sau gazete scrise în duhul și dragostea lui Hristos și a și iubirii între frați.

Poporul românesc are trebuință de premenire radicală a conștiinței sale sufletești, trebuie să i se formeze convingerea că și el însemnează ceva în lume.

Dreptacea cu deosebire preoțimea și învățătorimea română să privească în «Lumina Satelor» ca la un nou tovarăș de muncă în ogorul încă înțelenit al neamului nostru. Să sprijinim această foaie, să o răspândim în cercuri cât mai largi în poporul de sub păstoria noastră, căci aceasta e gazeta care nu este străjuită de cei cari umbliă după interese meschine, ci își are înainte un singur ideal: *luminarea poporului*.

Nu putem înțelege neinteresarea, care trece la indolență, din partea unor confrăți, cari în decurs de 3 luni dela apariția acestei foi n'au putut câștiga nici un singur abonament pentru acest organ. Mi se spune că în unele locuri nu s'a arătat interes de ajuns și nu s'au câștigat cititori pentru singura foaie la noi redactată în înțelesul cel mai strict pentru creșterea și luminarea creștinească a poporului.

Nu se poate să se găsească frați în Hristos, cari să nu cunoască nici azi pe binevoitorii adevărați ai bisericii și ai poporului.

De încheiere am dorit ca și domnii deputați sinodali și congresuali să se intereseze de această foaie populară, dându-i sprijinul moral și material.

Intrând în al 2 lea pătrar de an, urăm ca *Lumina Satelor* să ajungă în fiecare cătun și nădăjdum o adâncă înțelegere a celor chemați să răspândească această gazetă în cercuri cât mai largi. Pr. Ioan Crăciun.

Știrile zilei

Pentru victimele dela Lupeni. În senatul bisericesc al arhidiecezei noastre s'a decis că în toate bisericile sale să se poarte un disc la sf. sărbătoare a Înălțării Domnului în favoarea familiilor celor nenorociți în catastrofa dela Lupeni. Se așteaptă ca toate instituțiile și particularii să aducă din prisosul lor darul milei pentru cei 95 orfani, 63 văduve și mai mulți bătrâni rămași fără ajutor.

În vizitație canonică. P. S. Sa episcopul Nicolae al Clujului a început seria vizitațiilor canonice. Duminica trecută a sosit la *Somesfalău*, unde a fost întâmpinat de preotul local I. Da-

mian și de întreg poporul credincios. La serviciul divin, arhierul a aderat cuvinte de învățătură folositoare ascultate cu mare atențiune de numeroși creștini veniți la sf. biserică.

Altă nenorocire. Ziarele aduc vestea că în minele Vulcan, între Lupeni și Petroșeni, s'a întâmplat o altă nenorocire. Anume într'o mină s'a rupt ascensorul (cu care lucrătorii se coboară în mină sau ies din ea afară) și 12 muncitori s'au prăbușit în fundul minei. Lucrătorii au rămas morți pe loc.

Ziua de 3/15 Mai. Amintirea măreței zile dela 1848 se va serbători și în anul acesta cu pompa cuvenită. Profesorii și școlarii institutelor din Blaj invită tinerimea școlară și pe conducătorii ei să participe la serbările acestea, care vor dura două zile. Sânt primiți cu dragoste frățească toți aceia cari vin să vadă Câmpul Libertății și crucea lui Avram Iancu.

Congresul euharistic al 26-lea se ține la Roma în 23—29 Mai 1922. Participanții din România se pot adresa către Comitetul central, București, str. Bărăței 33. Spesele pentru un participant 3—4 mii de lei, călătorie și întreținere.

Concertul «Reuniunii meseriașilor români din Sibiu», anunțat în nrul trecut de 13 Mai n. c., din cauza maiialului școlii ce va avea loc în aceea zi, s'a amânat pe Duminică 21 Mai n. c.

Școala pentru educația femeii. Marți, 25 April s'a inaugurat în localul liceului de fete «Carmen Sylva» din Timișoara «Școala pentru educația femeii sau a bunelor gospodine», înființată din inițiativa cercului gospodinelor bănațene. Inscriserile sânt în curs și se mai primesc eleve bursiere, semi-bursiere, solvente și externe. Taxa de înscriere pentru semi-bursiere este de 200 Lei lunar, solvente 400 lei lunar. Elevele interne vor avea la prezentarea în școală îmbrăcămintea, lăngăria și obiectele de așternut necesare, putându-se confecționa pentru completare ulterior în atelierul școlii. Se primesc eleve dela vârsta de 15 ani în sus. Elevele care voesc a beneficia de bursă, vor înainta cererea însoțită de acte de paupertate, din care să se constate că sânt absolut lipsite de mijloace. Celelalte de asemenea vor cere înscriere, plătiind 50 lei taxa de înscriere, plus taxa de întreținere pe cel puțin 1 lună.

Instalarea Episcopului dela Oradea-Mare. Dr. Valeriu Traian Frențiu, s'a făcut în 4 Mai a. c. în catedrala gr. cat. din acel oraș. Festivitățile, din acest prilej, s'au ținut, la dorința Episcopului, în cadre modeste.

Poezii religioase. La *Librăria Arhidiecezană*, în Sibiu, se găsesc de vânzare poeziile apărute sub numirea de *Denii*, de *Ștefan I. Nenițescu*. Câteva titluri de poezii: Rugăciune, Vestea Nașterii, Botezul, Cătră Maria, Ispita, Srigăt, Ca Petru, Credința mea, În fața încvanei, Ca Ioan, Sărutul Indii, Ecce homo, Liturghia durerilor, Pe cruce, Prohod pentru Vinerea mare, Ingerul a strigat, Axion, Imn ș. a. Volumul de 140 pagini costă 8 Lei 50 bani, în care sumă sânt socotite și speșele poștale.

La fondul «Victor și Eugenia Tordășianu» pentru înzestrarea fetelor sărace, administrat de «Reuniunea meseriașilor români din Sibiu» a colectat vornicul Ioan Imbăuș suma de Lei 50 dela nuntașii ospățului lui Isaia Vlad cu Mărioara Maier, nași fiind Nicolae Rozolea cu dna. Pentru prinos mulțamește: *Comitetul*.

Act de mulțumire. Din prilejul întrunirii grupului religios, ținut în comuna bis. Valea-Geogelului, la 25 Martie 1922, părintele *Vasile Bârluț* preot în Mogoș-Miclești, fiu al comunei noastre, întru eternizarea memoriei neuitatei și mult iubitei sale mame Eudochia, a donat 2 icoane, pictate în oleu: una a Mântuitorului Isus Hristos, a doua a Maicii Domnului, amănouă în preț de 2250 Lei. Pentru acest dar îi exprim, în numele meu și al credincioșilor mei, sincere mulțămiri. *George Lazar*, preot.

Scriere economică. A apărut broșura *Probleme Economice*, de Dr. P. Ciobanu, fost deputat. Scrierea cuprinde articole despre exportul cerealelor, al vitelor, industria Ardealului, importanța camerelor de comerț și industrie în străinătate, chestiunea Dunării. — De vânzare la *Librăria Arhidiecezană* în Sibiu. Prețul 5 Lei, plus 250 porto poștal.

Poșta redacției

Pr. Ș. C. în C. Am primit toate. Urmează pe rând. Mulțumiri.

(81) 1-1

Licitatie minuendă

La biserica catedrală ortodoxă română din Sibiu sânt a se face următoarele lucrări și anume:

I. Lucrări de zidire.

1. Repararea boltei și stâlpilor ferestrelor dela cupola principală cu cărămida necesară inclusive schelele-evaluată la suma de Lei 124.830.

II. Lucrări de tinichigiu.

1. Facerea unui scoc nou din tablă de zinc 1. 4. mm. deasupra ferestrelor cupolei principale și înlocuirea tuburilor perpendiculare în fiecare columnă a fașadei prin altele mai mari, evaluată la suma de Lei 46.800.

2. Facerea unei construcții noi din tablă de zinc în cele 4 colțuri ale cupolei principale-evaluată la suma de Lei 23712.

3. Controlarea și repararea învelitoarei pe toată cupola principală, la cele 4 colțuri ale ei și pe toate părțile legate imediat cu aceasta cupolă și alte reparaturi ale învelitoarei — evaluate la suma de Lei 20.000.

Reflecții la aceste lucrări au să înainteze Consistorului arhidiecezan ortodox în Sibiu până inclusive 20 Mai st. n. a. c. ofertele lor închise — separat pentru lucrările de zidărie, și separat pentru lucrările de tinichigiu, în cari vor arăta suma pe lângă care sânt aplicați a executa lucrările mai sus specificate, depunând la oficiul Cassei arhidiecezane vadiu de 10 % din sumele mai sus arătate în bani sau hârtii de valoare acceptabile, și declarând totodată, că condițiunile statorite de Consistorul arhidiecezan le cunosc și se supun aceloră.

Divizurile și condițiunile se pot vedea în fiecare zi în cancelaria Consistorului arhidiecezan în Sibiu (biroul referentului D. Coltofean), unde se pot lua informațiunile necesare.

Sibiu, 4 Mai 1922.

Consistorul arhidiecezan.**Vila Tinte în Ocna-Sibiului**

vis-à-vis de scâlzi, constătătoare din 8 odăi mobilate, o sală mare și două bucătării, favorabilă și pentru restaurant, se închiriază pentru lunile de vară. (71) 3-10

==== Detalii se pot afla tot acolo. ====

Nr. 262

(83) 1-1

Concurs

Pentru ocuparea postului de controlor contabil la Institutul obstetric (Clinica) din Sibiu se publică concurs. Rugarea și documentele sunt a se înainta până la 15 Mai la direcțiunea institutului obstetric. Dela concurenți să recere cunoașterea limbii române și să fie absolvent cel puțin 4 clase secundare.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: 450 lei salar lunar, indemnizație de scumpete și de chirie. Cel numit în acest post va fi îndreptățit a-și lua viftul din institut contracost cu reducere de 50%.

Sibiu, la 5 Mai 1922.

Dr. Fritz Süsmann
director medic-șef.

Au sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii, medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul, Semănătorul, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clipe de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală

Cum se vindecă Reumatismul și Gutta

este o broșură foarte interesantă și instructivă. Acolo veți găsi arătat pe larg toate boalele cum ar fi: reumatismul, gutta, artrita, durerile de șeale, durerile de picioare, migrena, dureri de cap, nevralgii, gravelă urică, boli de piele, etc. etc. precum și modul lor de vindecare. Această broșură se trimite la cerere, în mod gratuit, însă numai câteva zile. Deci vă sfătuim în interesul Dv. să cereți chiar astăzi această broșură, prin o cartă postală adresată la **FARMACIA VOREL** din Piatra-N. Moldova

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

„AVRIGEANA”, cassă de economii, societate pe acții în Avrig.

CONVOCARE

Domnii acționari ai cassei de economii «AVRIGEANA», societate pe acții în Avrig, se invită la

a XVIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Avrig, la 28 Maiu st. n. 1922, la orele 4 p. m., în sala de ședințe a reprezentanței comunale.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Alegerea a doi membri pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii despre gestiunea societății pe anul 1921.
3. Raportul comitetului de supraveghiere.
4. Prezentarea bilanțului încheiat cu 31 Decembrie 1921.
5. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și comitetului de supraveghiere pe 1922.
6. Propuneri asupra distribuirii venitului curat.
7. Alegerea unui membru în direcțiune pe un period de 2 ani.
8. Aprobarea cumpărării caselor și a vânzării intravilanului institutului.
9. Eventuale propuneri din partea direcțiunii.

NB. Acei domni acționari, cari în persoană sau prin plenipotențiați, voesc a lua parte la adunare, se fac atenți a depune, conform §-lui 20 din statute, acțiunile, eventual plenipotențele, cel puțin cu o zi înainte de ținerea adunării generale, la cassa societății, pe lângă revers.

Avrig, în 7 Maiu 1922.

(82) 1-1

Direcțiunea.

Activa		Bilanț cu 31 Decembrie 1921		Pasiva	
	Lei	b.		Lei	b.
Numărar	1,965	12	Capital societar, 200 acții à L 50.—	10,000	—
Cambii escontate	239,950	49	Fond de rezervă	20,516	23
Imprumuturi ipotecare	13,090	08	Fond de pensuni	2,250	—
Imprumuturi pe obligațiuni	425,073	75	Depuneri spre fructificare	556,992	11
Realități	38,403	—	Creditori	12,577	85
Efecte publice	26,635	—	Dividendă neridicată	408	—
			Interese transitoare pe 1922	3,177	38
			Fond filantropic	547	87
			Cont-Curent la Albina	134,920	—
			Profit net din anul curent	3,728	—
				745,117	44

Debit		Contul Profit și Perderi		Credit	
	Lei	b.		Lei	b.
Interese de depuneri spre fructificare	21,006	80	Interese dela cambii escontate	8,364	18
Interese de depuneri de Cont-Curent	1,608	12	Interese dela împrumuturi ipotecare	2,263	10
Spese:			Interese dela împrumuturi pe obligațiuni	14,379	26
Salare	1,800	—	Interese de Cont-Curent	4,904	66
Spese de cancelarie: chirie, luminat, încălzit, tipărituri	2,740	—	Interese dela efecte	2,090	—
Marce de prezență	225	—	Provizioni	4,607	07
Contribuții	5,500	35			
Profit curat	3,728	—			
				36,608	27

Avrig, la 31 Decembrie 1921.

DIRECȚIUNEA:

Ioan Răduțiu m. p., prezident. Ioan Nicolae m. p. Ioan Răduțiu m. p.
Ioan Oancea m. p. Victor Preda m. p. S. Silca m. p. George Maxim m. p.

Am revăzut conturile prezente și le-am aflat în ordine și în consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Avrig, la 7 Maiu 1922.

N. Sperlea m. p., prezident. Nistor Vlad m. p. Toma Berghia m. p.
Ioan Vlad m. p. George Grancea m. p.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.